

Estudi dels patrons mètrics arquitectònics i urbanístics del món ibèric (segles V-II aC)

TESI DOCTORAL

Doctorand: Pau Olmos Benlloch

Director/s: M. Carme Belarte

Dates: 28/11/2007 - 14/10/2010

[MÉS INFORMACIÓ](#)

1. Vista frontal del sistema defensiu del Puig de Sant Andreu d'Ullastret

L'objecte d'aquest projecte de tesi és apropar-se al coneixement dels patrons constructius de la cultura ibèrica, i tractar de determinar la possible existència d'una metrologia indígena aplicada a l'arquitectura i l'urbanisme. El projecte es centrarà especialment en el període de l'ibèric ple (segles IV i III aC), i abastarà tota l'àrea de la cultura ibèrica, amb especial incidència en l'àrea de l'actual Catalunya.

En un primer moment es tractarà de demostrar com el món ibèric català s'emmarca dintre de la barreja cultural que caracteritza a la Mediterrània durant la protohistòria. Així, tant a nivell metrològic com de sistemes geomètrics, la cultura ibèrica es trobaria a la mateixa alçada que els altres pobles. D'aquesta manera s'ha pogut trobar tant l'aplicació d'unes unitats que hem considerat pròpiament ibèriques com l'ús d'unitats forànies, especialment gregues dintre d'estructures constructives de factura ibèrica, però amb una significació simbòlica especial per a la comunitat, com és el cas dels temples.

En aquest treball es pretén provar com el món ibèric es troba immers dintre de la complexitat metrològica que caracteritza la Mediterrània durant l'antiguitat. Així els constructors ibèrics coneixien perfectament els instruments de mesura més comuns, els principals sistemes de proporció aplicats a l'arquitectura, i els patrons de mesura més emprats al context de la Mediterrània occidental. L'anàlisi dels diversos sistemes mètrics que hem pogut documentar a l'arquitectura i l'urbanisme ibèrics de Catalunya ens indica com el patró de mesura que podem considerar com a creació original ibèrica és el peu de 31,1 centímetres. Hem interpretat aquest peu com a creació original ibèrica ja que la seva utilització no es documenta en tot el context grec ni fenopúnic, com hem intentat demostrar en el recull que hem fet dels principals sistemes mètrics documentats a la Mediterrània. A l'arquitectura i l'urbanisme ibèrics catalans es documenta la pervivència de la unitat de mesura d'aproximadament 31 centímetres, que en aquest treball s'ha considerat com a

pròpiament ibèrica. Aquesta unitat documentada inicialment durant el segle V aC, té una continuïtat d'utilització fins el segle III aC, al temps que es conjuga amb altres unitats forànies, tal i com es documenta al Puig de Sant Andreu d'Ullastret, on coincideix amb patrons de mesura grecs.